

Звітність

«Звіт (зведений звіт) про результати діяльності підрозділу внутрішнього аудиту в міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, в Раді міністрів Автономної Республіки Крим, в обласній, Київській або Севастопольській міській державній адміністрації»

Сумська обласна державна адміністрація

(найменування)

за 2016 рік

(піврічна/рік)

Подають	Терміни подання
Міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації до Державної фінансової інспекції України (далі – Держфінінспекція)	до 20 липня, до 20 січня

Форма № 1-ДВА
(піврічна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
27 березня 2014 року № 347

за погодженням з Держстатом України

Респондент:

Код за ЄДРПОУ 14005581

Найменування Сумська обласна державна адміністрація

Місцезнаходження 40000, Сумська обл., м. Суми, площа Незалежності, буд. 2

(поштовий індекс, область / Автономної Республіки Крим, район, населений пункт, вулиця / провулок, площа тощо, № будинку / корпусу, № офіса)

Розділ І. Організація діяльності підрозділу внутрішнього аудиту

1. Кількість підрозділів внутрішнього аудиту та працівників, зайнятих у них

	Код рядка	Департамент		Управління		Відділ		Сектор		Посадова особа	
		штат	факт	штат	факт	штат	факт	штат	факт	штат	факт
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Кількість працівників, осіб		х	х	х	х	х	х	х	х	х	х
1. У підрозділі ВА в апараті міністерства, іншого ЦОВВ, у Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній або міській держадміністрації	11000	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-
2. У підрозділах ВА в територіальних органах міністерства, іншого ЦОВВ	12000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. У підрозділах ВА в бюджетних установах	13000	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Всього	14000	-	-	-	-	6	6	-	-	2	2
4. Кількість підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту, у системі ЦОВВ	15000	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-

2. Організаційна і функціональна незалежність підрозділів внутрішнього аудиту, відповідність кваліфікаційним вимогам працівників підрозділів внутрішнього аудиту

	Код рядка	Всього	Центральний апарат	Територіальні органи	Бюджетні установи
1	2	3 = 4 + 5 + 6	4	5	6
1. Загальна кількість підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту в системі ЦОВВ, у Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській або Севастопольській міській державній адміністрації, в тому числі:	21000	3	1	-	2
1.1. Кількість самостійних підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту	21100	1	1	-	-
1.2. Кількість підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту, які перебувають у складі інших структурних підрозділів	21200	2	-	-	2
2. Кількість підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту, у яких не забезпечено функціональну незалежність, на яких покладено:		x	x	x	x
2.1. Виконання контрольно-наглядових функцій	22100	-	-	-	-
2.2. Здійснення кадрової роботи	22200	-	-	-	-
2.3. Ведення бухгалтерського обліку	22300	-	-	-	-
2.4. Здійснення заходів з питань запобігання та протидії корупції	22400	-	-	-	-
2.5. Виконання інших функцій	22500	2	-	-	2
3. Кількість підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту, які		x	x	x	x
3.1. Підпорядковані безпосередньо міністру, керівнику іншого ЦОВВ, його територіального органу чи бюджетної установи, Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласної або міської державної адміністрації	23100	1	1	-	-
3.2. Не підпорядковані міністру, керівнику іншого ЦОВВ, його територіального органу чи бюджетної установи, Голові Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласної або міської державної адміністрації	23200	2	-	-	2
4. Кількість працівників підрозділів ВА / посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо проведення внутрішнього аудиту, з них:	24000	8	6	-	2
4.1. Кількість працівників, які відповідають кваліфікаційним вимогам	24100	7	6	-	1
4.2. Кількість працівників, які не відповідають кваліфікаційним вимогам	24200	-	-	-	-

3. Стан планування проведення внутрішніх аудитів і виконання планів

	Код рядка	Кількість	Кількість об'єктів внутрішнього аудиту, включених до планів	Кількість об'єктів внутрішнього аудиту, виключених із планів	Заплановано часу для проведення внутрішніх аудитів, людино-днів*
1	2	3	4	5	6
1. Об'єкти, що включені до бази даних внутрішнього аудиту	31000	219	х	х	х
2. Затверджено планів діяльності з внутрішнього аудиту, всього, у тому числі:	32000	2	17	х	1232
погоджених з органами Держфінінспекції	32100	2	17	х	1232
3. Внесено зміни до планів діяльності з внутрішнього аудиту, у тому числі:	33000	1	2	2	х
погоджено зміни до планів з органами Держфінінспекції	33100	1	2	2	х
4. Виконано планів діяльності з внутрішнього аудиту	34000	2	17	х	х
5. Не виконано планів з внутрішнього аудиту	35000	-	-	х	х
6. Стан виконання планів, %	36000	х	100,0%	х	х

* - на момент складання звітності внутрішній аудит у Буринській районній державній адміністрації проведений, проте, матеріали перебувають на розгляді керівництва установи, вказаний аудит врахований у всіх вищевказаних таблицях, проте, результативні показники його – відсутні на даний момент.

Критеріями відбору об'єктів для проведення планових внутрішніх аудитів були:

1. Термін, за який не здійснювались контрольні заходи.
2. Об'єм фінансування.
3. Наявність повідомлення від правоохоронних органів, засобів масової інформації та громадян про наявність фінансових порушень у періоді, що підлягає аудиту.
4. Обсяги платних послуг, які надаються установою (закладом).
5. Чисельність працівників.
6. Наявність та обсяг затверджених у кошторисах капітальних видатків.
7. Наявність операцій із використанням благодійної та спонсорської допомоги.
8. Обсяг активів.
9. Наявність операцій із відчуження майна.
10. Збитковість і тенденції до збитковості в діяльності підприємства.
11. Невиконання планових показників діяльності, що містяться в щорічних планах суб'єкта господарювання.

Розділ II. Стан проведення внутрішніх аудитів

1. Стан проведення внутрішніх аудитів та інших контрольних заходів

	Код рядка	Аудит ефективності		Аудит відповідності		Фінансовий аудит		Загальна кількість	
		кількість	використано часу, людино-днів	кількість	використано часу, людино-днів	кількість	використано часу, людино-днів	аудитів, інших контрольних заходів	використано часу, людино-днів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Проведено внутрішніх аудитів, всього, з них:	11000	8	240	18	468	18	545	18*	1253
1.1. Планові аудити	11100	8	240	17	457	17	535	17*	1232
1.2. Позапланові аудити	11200	-	-	1	11	1	10	1*	21
2. Взято участь в інших контрольних заходах (комісійних перевірках, службових розслідуваннях)	12000	х	х	х	х	х	х	4	25

* - відповідно до Плану проводилися комплексні аудити.

2. Результативні показники проведення фінансових аудитів та/або аудитів відповідності

1	Код рядка	Кількість	Всього (тис. грн.)
1	2	3	4
I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	21000	x	x
1.1. Проведено фінансових аудитів та/або аудитів відповідності	21100	18	x
1.2. Кількість установ, які охоплено фінансовим аудитом та/або аудитом відповідності	21200	18	x
1.3. Кількість установ, у яких виявлено порушення	21300	18	x
II. ВІДОМОСТІ ПРО ВИЯВЛЕНІ НЕФІНАНСОВІ ПОРУШЕННЯ (всього), з них:	22000	215	x
2.1.Порушення в організації та порядку ведення бухгалтерського обліку	22100	50	x
2.2. Недостовірність фінансової і бюджетної звітності	22200	3	x
2.3. Недотримання актів законодавства, планів, процедур, контрактів, розпорядчих документів тощо	22300	85	x
2.4. Інші нефінансові порушення	22400	67	x
III. ВІДОМОСТІ ПРО ВИЯВЛЕНІ ФІНАНСОВІ ПОРУШЕННЯ (всього), у тому числі:	23000	95	2591,60
3.1. Порушення, що призвели до втрат (збитків) фінансових і матеріальних ресурсів	23100	89	962,45
3.1.1. Недоотримано фінансових ресурсів	23110	3	507,78
3.1.2. Проведено витрати з порушенням законодавства (всього), у тому числі:	23120	86	454,67
3.1.2.1. Нецільове використання коштів	23121	1	1,80
3.1.2.2. Незаконні витрати	23122	85	452,87
3.1.2.3. Недостачі	23123	-	-
3.2. Порушення, що не призвели до втрат	23200	6	1629,15
IV. ВІДОМОСТІ ПРО УСУНЕННЯ НЕФІНАНСОВИХ ПОРУШЕНЬ (всього), у тому числі:	24000	163	x
4.1. Забезпечено правильності ведення бухгалтерського обліку	24100	45	x
4.2. Забезпечено достовірність фінансової і бюджетної звітності	24200	3	x
4.3. Забезпечено дотримання/прийняття актів законодавства, планів, процедур, контрактів, розпорядчих документів тощо	24300	71	x
4.4. Забезпечено усунення інших нефінансових порушень	24400	54	x
V. ВІДОМОСТІ ПРО УСУНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ПОРУШЕНЬ (всього), у тому числі:	25000	61	1778,01
5.1. Усунуто фінансових порушень, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів (всього)	25100	59	253,65
5.1.1. Надійшло фінансових ресурсів	25110	2	205,34
5.1.2. Відшкодовано і поновлено витрат фінансових і матеріальних ресурсів (всього), у тому числі:	25120	57	48,31
5.1.2.1. Нецільового використання коштів	25121	-	-
5.1.2.2. Незаконних витрат	25122	57	48,31
5.1.2.3. Недостач	25123	-	-
5.2. Усунуто порушень, що не призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів (всього)	25200	2	1524,36

3. Загальні відомості щодо проведення аудитів ефективності

	Код рядка	Загальна кількість	Кількість недоліків/проблем, встановлених за результатами аудитів ефективності					
			законодавчі (нормативно-правові)	управлінсько-організаційні	операційно-технологічні	програмно-технічні	кадрові	фінансові
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ	31000	x	x	x	x	x	x	x
1.1. Проведено аудитів ефективності	31100	8	x	x	x	x	x	x
1.2. Кількість об'єктів, які охоплені аудитом	31200	13	x	x	x	x	x	x
1.3. Кількість установ, які охоплені аудитом	31300	16	x	x	x	x	x	x
1.4. Кількість установ, у яких виявлено недоліки/проблеми	31400	16	x	x	x	x	x	x
II. ВІДОМОСТІ ПРО ВИЯВЛЕНІ НЕДОЛІКИ/ПРОБЛЕМИ (всього), з них:	32000	103	10	69	14	-	2	8
2.1. Виконання і досягнення цілей, визначених у стратегічних та річних планах	32100	23	2	12	6	-	1	2
2.2. Планування і виконання бюджетних програм та результати їх виконання	32200	19	4	9	4	-	1	1
2.3. Виконання завдань, визначених актами законодавства	32300	6	1	3	-	-	-	2
2.4. Якість надання адміністративних послуг	32400	-	-	-	-	-	-	-
2.5. Виконання контрольно-наглядових функцій	32500	-	-	-	-	-	-	-
2.6. Функціонування системи внутрішнього контролю	32600	55	3	45	4	-	-	3

Розділ III. Результативність внутрішнього аудиту

	Код рядка	Загальна кількість	Аудит ефективності	Фінансовий аудит та/або аудит відповідності
1	2	3	4	5
I. Надано висновків (всього), з них:	10000	26	8	18
1.1. Безумовно-позитивний висновок	11000	3	-	3
1.2. Умовно-позитивний висновок	12000	19	6	13
1.3. Негативний висновок	13000	4	2	2
II. Надано рекомендацій (всього), з них:	20000	328	103	225
2.1. Відхилено рекомендацій керівником	21000	-	-	-
2.2. Прийнято рекомендацій, з них:	22000	328	103	225
2.2.1. Рекомендації, щодо яких не настав термін виконання	22100	41	10	31
2.2.2. Рекомендації, які не виконано	22200	40	15	25
2.2.3. Рекомендації, які виконано, з них:	22300	247	78	169
2.2.3.1. Виконані рекомендації, за якими досягнуто результативність	22310	-	-	-
III. Кількість проведених аудитів (всього)	30000	26*	8	18

*- Фактично здійснено 18 внутрішніх аудитів, у складі комплексних аудитів здійснені усі аудити ефективності.

Основною причиною невиконання аудиторських рекомендацій до на момент надання звітності був факт ненастання терміну їх виконання, не прийняття керівництвом досліджених закладів відповідних управлінських рішень (не перерахування коштів до доходу відповідного бюджету, не визначенні керівництвом винних осіб, не перерахування фінансових ресурсів дебітором на рахунок установи/закладу, не надання інформації про стан виконання рекомендацій тощо).

Розділ IV. Інформація щодо стану організації і функціонування внутрішнього контролю у системі ЦОВВ, в ОДА

I. Стан організації та функціонування системи внутрішнього контролю.

З метою виконання наказу Міністерства фінансів України від 14.09.2012 № 995; керуючись п. 1.1. та п. 1.2. Глави 1 Розділу II Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20.10.2011 за № 1219/19957; з метою виконання протокольного доручення Прем'єр-міністра України А.П.Яценюка, наданого на засіданні Урядового комітету Соціально-економічного розвитку з питань міжнародного співробітництва 18.07.2014 (п. 35 «Про стан дотримання розпорядниками бюджетних коштів бюджетного законодавства та законодавства з питань державних закупівель»), відповідно до розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 27.08.2014 № 369-ОД «Про утворення робочої групи з вироблення стратегічних напрямів для запровадження системи внутрішнього контролю та внесення змін до Порядку проведення внутрішнього аудиту в структурних підрозділах Сумської обласної державної адміністрації та бюджетних установах, що належать до сфери її управління» утворено робочу групу з вироблення стратегічних напрямів для запровадження системи внутрішнього контролю Сумської обласної державної адміністрації, окрім того, керівників структурних підрозділів Сумської обласної державної адміністрації, бюджетним установам, що належать до сфери її управління зобов'язано утворити відповідні групи у їх складі.

Тим же розпорядчим документом структурні підрозділи Сумської обласної державної адміністрації, зобов'язані провести в установах інвентаризацію існуючих завдань та функцій, виконання яких законодавчо закріплено за бюджетною установою, визначити ризики, які впливають на досягнення мети та стратегічних цілей діяльності установи, здійснити їх оцінку, визначити способи реагування на них, а також розробити відповідні заходи контролю з метою мінімізації впливу ризиків.

Аналіз виконання вказаного розпорядження голови обласної державної адміністрації здійснюється відділом внутрішнього аудиту Сумської обласної державної адміністрації при здійсненні внутрішніх аудитів в установах (зкладах).

Відповідно до листа Сумської обласної державної адміністрації від 09.12.2013 № 01-19/8397 керівників підрозділів обласної державної адміністрації, голів районних державних адміністрацій з метою здійснення визначення оцінки ризиків в діяльності установ, що належать до сфери управління Сумської обласної державної адміністрації, на виконання вимог пункту 2.3 глави 2 розділу III Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 та зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 20 жовтня 2011 року за № 1219/19957 та розділу III Методичних рекомендацій з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2012 № 995 зобов'язано двічі на рік інформувати Сумську обласну державну адміністрацію про наявну систему управління ризиками, що застосовується у відповідній установі.

Відповідно до розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 28.01.2016 № 32-ОД «Про заходи щодо зміцнення фінансово-бюджетної дисципліни та посилення контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів у Сумській області» розроблено систему впровадження управління ризиками бюджетними закладами, зобов'язано структурні підрозділи облдержадміністрації та районні державні адміністрації Сумської області інформувати облдержадміністрацію про запровадження в них, як головних розпорядників бюджетних коштів системи управління ризиками, органам місцевого самоврядування рекомендовано запровадити дану систему. Відповідне інформування облдержадміністрації запроваджено двічі на рік.

1.1.1. Розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 06.04.2012 № 130-ОД (від 08.09.2015 № 423-ОД) затверджено Регламент Сумської обласної державної адміністрації, який регулює організаційні та процедурні питання внутрішньої діяльності Сумської обласної державної адміністрації. Аналогічні документи складені на рівні 18 районних державних адміністрацій.

На даний момент існує 20 окремих структурних підрозділів обласної державної адміністрації, організаційні та процедурні питання внутрішньої діяльності яких регулюються у належним чином оформленими та зареєстрованими Положеннями (регламентами) про відповідні підрозділи (у тому числі апарат обласної державної адміністрації).

Рішенням обласної ради шостого скликання від 19.04.2013 затверджена Обласна програма Запобігання і протидії корупції на 2013-2015 роки співрозробником якої виступає Сумська обласна державна адміністрація. Метою цієї Програми є впровадження на території Сумської області механізмів зменшення рівня корупції, передбачених Національною антикорупційною стратегією на 2011-2015 роки, схваленою Указом Президента України від 21 жовтня 2011 р. № 1001/2011, та Державною програмою щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1240.

Здійснення бухгалтерського обліку, інвентаризації, оплати праці, використання автомобільної техніки та ПММ, будівництва та ремонтно-будівельних робіт, відчуження та реалізації майна, відряджень, діловодства, претензійно-позовної роботи) відбувається відповідно до норм чинного законодавства адміністрації.

Призначення на посади та звільнення з посад державних службовців здійснюється відповідно до Закону України «Про державну службу» та Кодексу законів про працю України. Статтею 38 Закону України «Про державну службу» визначено, що прийняття на державну службу на здійснюється на конкурсній основі, крім випадків, коли інше встановлено законами.

Вимоги до претендентів на зайняття посад державних службовців у Сумській обласній державній адміністрації, районних державних адміністрацій, їх структурних підрозділів визначені у посадових інструкціях відповідного фахівця, затверджених у даній установі. Проведення навчань і підвищення кваліфікації, оцінок, заохочень і просування по службі, добору кадрів з відповідною освітою та досвідом, а також підтримки та підвищення фахових знань і навичок персоналу відбувається у відповідності до Закону України «Про державну службу» кожною юридичною особою окремо.

З метою виконання нормативно-правових актів вищого порядку, а також здійснення контролю за їх виконанням видано ряд внутрішніх нормативних документів, зокрема:

- розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 25.02.2016 № 83-ОД «Про розроблення обласної програми оздоровлення та відпочинку дітей на 2016 рік» (Закон України «Про оздоровлення та відпочинок дітей»);
- розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 18.04.2016 № 191-ОД «Про схвалення проекту змін до Регіональної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природноо характеру на 2014-2018 роки» (постанова Кабінету Міністрів України від 26.01.2015 № 47-р);
- розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 12.05.2016 № 230-ОД «Про агенцію регіонального розвитку Сумської області» (Закон України «Про засади державної регіональної політики»).

2.1.2. Інших нормативних документів, окрім, розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 28.01.2016 № 32-ОД та листа державної адміністрації від 09.12.2013 № 01-19/8397 про здійснення визначення оцінки ризиків в діяльності установ, що належать до сфери управління Сумської обласної державної адміністрації не видавалося. Розроблення внутрішньої нормативної документації стосовно системи управління ризиками покладено на керівників даних установ, періодичний контроль здійснюється відділом внутрішнього аудиту Сумської обласної державної адміністрації.

2.1.3. Правила та процедури авторизації та підтвердження шляхом отримання дозволу відповідальних осіб на виконання операцій через процедуру візування, погодження та затвердження визначені Інструкцією з діловодства в облдержадміністрації, затвердженої розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації 04.01.2012 № 1-ОД.

Розподіл обов'язків та повноважень, ротації персоналу здійснюється у відповідності із розпорядженнями голови обласної державної адміністрації, наприклад – розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації 28.01.2016 № 27-ОД «Про план роботи з кадрами Сумської обласної державної адміністрації на 2016 рік», від 18.04.2016 № 190-ОД «Про зміну структури апарату Сумської обласної державної адміністрації та чисельності окремих його структурних підрозділів», від 16.05.2016 № 235-ОД «Про розподіл обов'язків між головою, першим заступником, заступниками голови, керівником апарату Сумської обласної державної адміністрації».

З метою здійснення контролю за доступом до ресурсів та облікових записів, закріплення відповідальності за збереження і використання ресурсів, що зменшує ризик їх втрати чи неправильного використання видано ряд розпорядчих документів, зокрема: розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації 20.07.2015 № 363-ОД «Про затвердження порядку організації чергування першого заступника, заступників голови, керівника апарату Сумської обласної державної адміністрації, керівників структурних підрозділів апарату та їх заступників».

Складено ряд внутрішніх нормативних документів стосовно контролю за достовірністю проведених операцій, перевірка процесів та операцій до та після їх проведення, звірка облікових даних з фактичними, наприклад: розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 10.10.2016 № 507-ОД «Про проведення внутрішнього аудиту», від 08.12.2015 № 579-ОД «Про проведення перевірки використання бюджетних коштів», 27.10.2016 № 472-ОД «Про план роботи Сумської обласної державної адміністрації на IV квартал 2016 року».

Оцінку загальних результатів діяльності, окремих функцій та завдань шляхом оцінювання їх ходу та результатів на предмет ефективності та результативності, відповідності нормативно-правовим актам та внутрішнім регламентам, правилам та процедурам впроваджувалося шляхом видання ряду нормативних документів, зокрема: розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації 22.03.2016 № 5-АГП «Про проведення службового розслідування», доручення голови Сумської обласної державної адміністрації 24.02.2016 № 78-ОД «Про відповідальних керівників структурних підрозділів Сумської обласної державної адміністрації за стан реалізації державної політики в усіх сферах життєзабезпечення міст і районів Сумської області».

З метою систематичного перегляду роботи кожного працівника (нагляду) видано наступні акти: розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації 04.03.2015 № 118-ОД «Про проведення перевірки відомостей щодо застосування заборон, передбачених законом України «Про очищення влади», від 15.01.2016 № 7-К «Про проведення щорічної оцінки виконання державними службовцями покладених на них обов'язків і завдань» тощо.

Щодо дотримання інших правил та процедур, у тому числі визначених регламентом, внутрішніми документами про систему контролю за виконанням документів, правил внутрішнього трудового розпорядку працівників видано ряд внутрішніх нормативних документів, наприклад: розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації 09.09.2015 № 434-ОД «Про посилення відповідальності за стан впровадження електронної системи моніторингу державних закупівель», від 26.05.2016 № 266-ОД «Про схвалення проекту Регіональної антикорупційної програми на 2016-2020 роки» та інш.

2.1.4. З метою здійснення постійного моніторингу діяльності щорічно складається План роботи Сумської обласної державної адміністрації на відповідний рік, затверджений головою (наприклад на 2015 рік – розпорядження від 24.12.2014 № 554-ОД) в якому визначаються окремі аспекти діяльності адміністрації, а також відповідальні виконавці та структурні підрозділи (районні адміністрації, інші установи, організації тощо). Щоквартально апаратом адміністрації здійснюється аналіз порядку виконання запланованих заходів

відповідальними виконавцями із поданням голові обласної державної адміністрації доповідної записки про Доповідна записки про виконання плану роботи Сумської обласної державної адміністрації на відповідний період.

2.1.5. З метою здійснення комунікативних функцій в Сумській обласній державній адміністрації існує декілька підрозділів:

організаційний відділ апарату адміністрацій здійснює контроль за системою документообігу (Інструкція з діловодства в Сумській обласній державній адміністрації, затвердженої розпорядженням голови Сумської обласної державної адміністрації від 04.01.2012 № 1-ОД);

сектор роботи із зверненнями громадян апарату адміністрації (Закон України «Про звернення громадян», Указу Президента України від 07.02.2008 № 109 «Про першочергові заходи щодо реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування», розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 13.08.2013 № 344-ОД);

управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної адміністрації (розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 23.09.2014 № 421-ОД);

інші структурні підрозділи обласної державної адміністрації – в межах їх компетенції.

2.2. Відповідно до розпорядження голови Сумської обласної державної адміністрації від 27.08.2014 № 369-ОД утворено робочу групу з вироблення стратегічних напрямів для запровадження системи внутрішнього контролю Сумської обласної державної адміністрації, інші заходи – не вживалися.

2.3. Аналіз виконання вказаного розпорядження голови обласної державної адміністрації від 27.08.2014 № 369-ОД «Про утворення робочої групи з вироблення стратегічних напрямів для запровадження системи внутрішнього контролю та внесення змін до Порядку проведення внутрішнього аудиту в структурних підрозділах Сумської обласної державної адміністрації та бюджетних установах, що належать до сфери її управління» здійснюється відділом внутрішнього аудиту Сумської обласної державної адміністрації при здійсненні внутрішніх аудитів в установах (зкладах). Основною причиною невиконання зазначених заходів щодо удосконалення системи внутрішнього контролю або окремих її компонентів в системі ОДА ініційованих обласною державною адміністрацією слід зазначити кадрові проблеми в установах (швидкоплинність кадрів у тому числі керівних), не достатній рівень освіченості з даного питання виконавців на місцях, відсутність централізованого впливу на всі процеси в установах, недосконалість системи комунікацій (недостатні технічні можливості, застаріла техніка та інш.) тощо.

Відповідно до проведених досліджень виконання даного розпорядження відбувається у структурних підрозділах обласної адміністрації та районних державних адміністраціях на низькому рівні: значна частина установ (приблизно третина) зовсім не створила відповідну групу з вироблення стратегічних напрямів для запровадження системи внутрішнього контролю, інші – не провели жодного її засідання. Дослідженнями також встановлено, що в установах інвентаризація існуючих завдань та функцій, виконання яких законодавчо закріплено за бюджетною установою, визначення ризиків, які впливають на досягнення мети та стратегічних цілей діяльності установи, проведено на недостатньому рівні (у більшості випадків – в установах відсутні відповідні пропозиції), відповідно на недостатньому рівні здійснено їх оцінку, визначено способи реагування на них, відповідні заходи контролю з метою мінімізації впливу ризиків.

II. Оцінка системи внутрішнього контролю за результатами проведених внутрішніх аудитів

2.1. Типовими недоліками організації системи внутрішнього контролю або окремих її компонентів в системі установи, виявлені за результатами проведених протягом року відділом внутрішнього аудиту обласної державної адміністрації внутрішніх аудитів є:

- не функціонування робочої групи з вироблення стратегічних напрямів для запровадження системи внутрішнього контролю в установах, недостатній рівень проведеної інвентаризації існуючих завдань та функцій, виконання яких законодавчо закріплено за бюджетною установою, не визначення ризиків, які впливають на досягнення мети та стратегічних цілей діяльності установи, способів реагування на них, відсутність відповідних заходів контролю з метою мінімізації впливу ризиків;

- розбіжності внутрішніх нормативних документів установи (положення, посадові інструкції тощо) з напрямками делегованих повноважень (розпорядженнями голови обласної державної адміністрації, Регіональними цільовими програмами, бюджетними програмами тощо);

- недостатній рівень виконавської дисципліни при плануванні діяльності та у процесі досягнення результативних показників, визначених нормативно (помилки у плануванні діяльності підрозділів, обсягів необхідних бюджетних призначень, не досягнення планових показників за результатом діяльності тощо);

- недостатній рівень організаційно-управлінської діяльності у процесі виконання делегованих повноважень (не визначення відповідальних осіб за окремими процесами, не покладення функцій виконання на інших працівників у разі тимчасової відсутності основного, помилки при оформленні внутрішніх нормативних документів тощо).

2.2. Серед заходів, вжитих об'єктами внутрішнього аудиту за результатами наданих аудиторських рекомендацій можна виділити ключові заходи:

- приведення внутрішньої нормативної документації об'єктів аудиту (у тому числі з внутрішнього контролю) до норм чинного законодавства або до процедур здійснення заходів встановлених іншими нормативними документами (розпорядження голови обласної державної адміністрації, Регіональних цільових програм тощо);

- виправлення звітності (у тому числі фінансової) об'єктів аудиту, відсутність аналогічних викривлень у наступних періодах;

- керівництвом установ вживаються дієві заходи стосовно відповідальних виконавців, які допустили порушення під час виконання покладених на них завдань (видаються окремі розпорядження, накази тощо);

- фактичне дотримання режиму економії бюджетних коштів (оптимізовано витрати на оплату праці, відшкодування енергоносіїв тощо).

Основними позитивними наслідками здійснених аудиторських досліджень слід зазначити збільшення рівня економії бюджетних коштів, відшкодування до бюджетів усіх рівнів зайво використаних асигнувань, удосконалення систем внутрішнього контролю (наприклад, впровадження функції надання у користування на умовах оренди водних об'єктів, розташованих за межами населених пунктів на території області).

2.3. Незважаючи на наявність регулюючих документів Сумської обласної державної адміністрації суттєвою проблемою залишається виконання заходів, що розробляються за підсумками проведення внутрішніх аудитів їх об'єктами.

Основним негативним фактором являється не досягнення цілей, визначених нормативними документами та делегованих об'єктам внутрішнього аудиту. Так, не досягнуто розмірів планових показників деяких Регіональних цільових програм (окремих показників Програми економічного і соціального розвитку області, Обласної цільової програми підтримки індивідуального житлового будівництва «Власний дім» на 2012 – 2015 роки, Обласної цільової програми зі створення містобудівного кадастру Сумської області на 2012-2013 роки (із змінами), Регіональної програми підвищення енергоефективності в Сумській області на 2010-2015 роки тощо). Встановлено декілька причин не виконання вказаних програм: економічна ситуація в країні, низька виконавська дисципліна у процесі планування та виконання визначених заходів, недостатній рівень управлінської організації (невідповідність звітування про результати виконаних заходів, відсутність періодичного контролю тощо).

Значущим показником невиконання визначених заходів є також недостатній рівень реагування з боку центральних органів влади та органів місцевого самоврядування, так значна частина звернень об'єктів внутрішнього аудиту з метою виконання визначених заходів для поліпшення системи внутрішнього контролю до даної категорії органів влади до теперішнього часу залишаються без відповідей (звернення до обласної ради, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України тощо).

Окремою негативною тенденцією слід зазначити низький виконавський рівень при звітуванні об'єктами аудитів про виконання заходів, що розробляються за підсумками проведених внутрішніх аудитів, незважаючи на існуючі нормативні обмеження у термінах та обсягах. Так, більше половини заходів з модернізації системи внутрішнього контролю віднесені до категорії не виконаних лише на підставі відсутності відповідного звіту про їх виконання.

Голова Сумської обласної державної адміністрації

М.О.Клочко

Начальник відділу внутрішнього аудиту
Сумської обласної державної адміністрації

Д.Є.Южаков

Телефон (0542) 70-08-96

Електронна пошта sva_Sumy_ODA@i.ua